

Novosti Odsjeka za informacijske znanosti

broj 4, prosinac 2012.

Filozofskog fakulteta u Osijeku

uvodnik

sadržaj

Odsjek u brojkama	2
Znanstveno-stručni rad	3-8
Nastavne aktivnosti	9-12
Studentska praksa	13-16
Zanimljivosti iz informacijskih znanosti	17-21
Studentski kutak	22-25

Četvrti broj Novosti Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku donosi prikaz raznolikih aktivnosti koje su se na Odsjeku provodile u 2012. godini. U rubrici Znanstveno-stručni rad nabrojani su radovi i izlaganja na međunarodnim i domaćim skupovima. U rubrici Nastavne aktivnosti prikazane su djelatnosti nastavnika i studenata vezane uz nastavu i studentsku praksu, kao i važnija postignuća studenata i nastavnika. U rubrici Zanimljivosti u području informacijskih znanosti donosi se tekst Borisa Bosančića *Kako nastaje jedna teorija (satirična 'informativna' priča)* i tekst Milijane Mičunović *Wikipedija – a blessing and a curse*. Rubrika Studentski kutak ove je godine posebno bogata događajima kao što su organizacija studentske konferencije DASKA, rad Kluba studenata informacijskih znanosti „Libros“, nagrade studentima te iskustva dviju diplomiranih studentica s radnog mjesta. Ovim prikazom rada u 2012. godini, četrnaestoj godini djelovanja Odsjeka, nastojimo ne samo zabilježiti događanja i aktivnosti nastavnika i studenata već i potaknuti zainteresirane čitatelje na suradnju.

Maja Krtalić

UPISANI STUDENTI U AK. GOD. 2012/2013.

U ak. god. 2012./2013. Preddiplomski studij informatologije upisalo je 32 studenata, a Diplomski studij informatologije 17 studenata. Na Preddiplomskom studiju informatologije studira ukupno 95 studenata, od toga 9 apsolviranih. Na Diplomskom studiju informatologije studira ukupno 81 student, od toga 28 apsolviranih.

DIPLOMIRANI STUDENTI U 2012. GODINI

U 2012. godini studij je završilo 22 prvostupnika informatologije (Preddiplomski studij) i 30 magistara informatologije (Diplomski studij).

Na Dodiplomskom studiju knjižničarstva diplomiralo je 3 studenata.

OSOBLJE ODSJEKA ZA INFORMACIJSKE ZNANOSTI

Broj osoblja: 17 (1 redoviti profesor, 2 izvanredna profesora, 6 docenata, 2 viša asistenta, 1 asistent s doktoratom znanosti, 5 asistenata).

U godini 2012. doktorirale su Milijana Mičunović i Anita Papić. Izabrani u viša zvanja: Damir Hasenay izabran je u zvanje redovitog profesora, Gordana Dukić u zvanje višeg znanstvenog suradnika, Maja Krtalić i Boris Bosančić u zvanje docenta, a Ivana Martinović i Milijana Mičunović u zvanje višeg asistenta.

USTROJSTVO

Voditelj Odsjeka do 30. rujna 2012.: izv. prof. dr. sc. Zoran Velagić
Zamjenica voditelja Odsjeka: izv. prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog

Od 1. listopada 2012.: izv. prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Zamjenica voditeljice Odsjeka: doc. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković

KATEDRA ZA UPRAVLJANJE KNJIŽNICAMA I ORGANIZACIJU INFORMACIJA

doc. dr. sc. Gordana Dukić, predsjednica Katedre
izv. prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
dr. sc. Ivana Martinović, viša asistentica
Kristina Feldvari, asistentica
Snježana Stanarević, asistentica

KATEDRA ZA POVIJEST KNJIGE, NAKLADNIŠTVO I KNJIŽARSTVO

izv. prof. dr. sc. Zoran Velagić, predsjednik Katedre
doc. dr. sc. Jelena Lakuš
Josipa Selthofer, asistentica
Tomislav Jakopec, asistent

KATEDRA ZA ZAŠTITU PISANE BAŠTINE I SURADNJU BAŠTINSKIH USTANOVA

doc. dr. sc. Maja Krtalić, predsjednica Katedre
prof. dr. sc. Damir Hasenay
doc. dr. sc. Sanjica Faletar Tanacković
Darko Lacović, asistent

KATEDRA ZA TEORIJU INFORMACIJSKIH ZNANOSTI

doc. dr. sc. Boris Badurina, predsjednik Katedre
doc. dr. sc. Boris Bosančić
dr. sc. Milijana Mičunović, viša asistentica
dr. sc. Anita Papić, asistentica

SUDJELOVANJA NA ZNANSTVENIM I STRUČNIM SKUPOVIMA I KONFERENCIJAMA

U 2012. godini članovi Odsjeka za informacijske znanosti sudjelovali su na sljedećim znanstvenim i stručnim skupovima i konferencijama:

Summer School in User Studies

11. do 14. travnja 2012.,
Zadar

Na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru održana je Ljetna škola o studijama korisnika informacijskih ustanova koja je ponajprije bila namijenjena domaćim i inozemnim doktorskim studentima za upoznavanje s recentnim teorijama, istraživanjima i konceptima u području informacijskog ponašanja korisnika, učenja i poučavanja u digitalnom dobu, informacijske pismenosti i novih paradigmi čitanja. Program je sadržavao tri teme: Informacijsko ponašanje korisnika, Pismenost i čitanje u digitalnom okruženju te Učenje i obrazovanje u digitalnom dobu. Na Ljetnoj školi predavali su eminentni znanstvenici i profesori s inozemnih i domaćih sveučilišta. U sklopu PhD-seminara na Ljetnoj je školi sudjelovao Darko Lacović izlaganjem na temu *Students' information behavior and a role of academic library* i Snježana Stanarević predavljanjem sinopsisa doktorskog rada pod nazivom *Information needs and information behavior of patients with rare chronic diseases in Croatia*. Ivana Martinović i Anita Papić sudjelovale su u moderiranju pojedinih sesija. Više informacija o Ljetnoj školi dostupno je na: http://ozk.unizd.hr/ssus/?page_id=27.

BOBCATSSS 2012

23. do 25. siječnja 2012., Amsterdam, Nizozemska

BOBCATSSS je godišnja međunarodna konferencija koja se održava od 1993. godine. Svake ju godine organiziraju studenti i profesori s knjižničarskih škola iz dviju europskih država. Tema ovogodišnje konferencije bila je *Information in e-motion*. Izlaganje su održali Martina Ferko, Biljana Đaković i Marina Orlić na temu *Privacy on social networks – do they care?: example of two Croatian faculties*. Predstavljena su sljedeća posterska izlaganja:

- Faletar Tanacković, Sanjica; Lacović, Darko; Čadovska, Ivana; Horvat, Maja. *Computers in Croatian public libraries: users and uses*
- Čadovska, Ivana; Vranješ, Tihomir. *e-Croatia: where are we now?: Research about online access to public information about Croatian government*
- Jakopec, Tomislav; Đaković, Biljana; Ferko, Martina. *Where is .hr domain?*
- Corradini, Elena; Ferko, Martina. *How information professionals change their way in organising personal information for their jobs: results from a survey in Croatia and Italy.*

Više informacija o ovogodišnjoj konferenciji dostupno je na adresi <http://www.bobcatsss2012.org/>, a o sljedećoj konferenciji na adresi <http://www.bobcatsss.net/>.

Festival znanosti 2012

23. do 27. travnja 2012., Osijek

Na dijelu Festivala znanosti koji se održao u Osijeku sudjelovali su Tomislav Jakopec i studentice Kristina Terzić i Andreja Smajić poster-izlaganjem na temu *10 činjenica o povezanosti mrežnih mjesta hrvatskih znanstvenih institucija*. Zoran Velagić i Josipa Selthofer predstavili su poster na temu *Kultura bestselera: 10 najboljih, 10 najprodavanijih ili tiranija novog?* Anita Papić sa studenticama Ivom Arači i Ivanom Čadovskom predstavila je poster *10 zapovijedi pretraživanja znanstvenih baza podataka*. Više informacija dostupno je na adresi <http://www.festivalznanosti.hr/2012/>.

MIPRO 2012

21. do 25. svibnja 2012.,
Opatija

35. jubilarni međunarodni skup za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju, elektroniku i mikroelektroniku posvećen je razmjeni iskustava iz područja informacijsko-komunikacijskih tehnologija. MIPRO 2012 okupio je čelnike vodećih svjetskih ICT-kompanija u Hrvatskoj, koji su najnovije tehnološke informacije podijelili s brojnim stručnjacima, znanstvenicima i gospodarstvenicima. Anita Papić i studentice Tanja Krstanović i Ana Hefer sudjelovale su na konferenciji izlaganjem na temu *Information anxiety: research among students about impact of different media on them*. Više informacija o konferenciji dostupno je na <http://www.mipro.hr/MIPRO2012.FO/ELink.aspx>.

ITI 2012

25. do 28. lipnja 2012.,
Cavtat

34. međunarodna konferencija *International Conference on Information Technology Interfaces* održana je na temu *Academic and business collaboration: innovative BI*. Članovi Odsjeka održali su sljedeća izlaganja:

- Stojanovski, Jadranka, Papić, Anita. *Quantitative indicators of academic libraries' involvement in educational process*
  - Papić, Anita, Badurina, Boris. *Educational benefit factors of convergence of academic libraries' e-services and learning management system*
  - Jakopec, Tomislav, Hoare, Cathal, O'Riordan, Adrian. *Web connectivity of higher education institutions within a country: a comparison of Croatia and Ireland*
  - Dukić, Gordana, Kozina, G. *Knowledge management in higher education: ICT equipment, skills and attitudes of Croatian polytechnic students*
  - Kvesić, Lj., Dukić, Gordana. *Risk management and business credit scoring*.
- Više informacija o konferenciji dostupno je na adresi <http://iti.srce.unizg.hr/index.php/ITI/index/pages/view/homepage>.

CECIIS 2012

19. do 21. rujna 2012., Varaždin

Central European Conference on Information and Intelligent Systems međunarodna je znanstvena konferencija posvećena informacijskim i inteligentnim sustavima. Središnja tema ovogodišnje konferencije bila je *Sigurnost i privatnost u umreženom svijetu* (Security and Privacy in the Networked World), a svoje su radove na njoj predstavili znanstvenici i stručnjaci u području informacijskih i inteligentnih sustava iz 12 zemalja Europe i svijeta. Paralelna događanja u sklopu konferencije bila su stručni sim-

pozij o računalnoj sigurnosti FOI Security (FSec), stručni simpozij o razvoju mobilnih aplikacija – FOI Mobile and embedded development Symposium (f-moed), znanstveno-stručni kolokvij Matematika i IKT te studentska poster-sekcija. Anita Papić i Jadranka Stojanovski izložile su znanstveni rad pod naslovom *Information services in academic libraries: browsing services vs. searching services*. Više informacija dostupno je na adresi <http://www.ceciis.foi.hr/app/index.php/ceciis/2012/schedConf/program>.

LIDA 2012

18. do 22. lipnja 2012., Zadar

Međunarodna konferencija *Libraries in the digital age* (LIDA) održana je na Sveučilištu u Zadru. Teme konferencije odnosile su se na promjene u knjižničnim uslugama i elektroničkim izvorima. Na konferenciji su sudjelovali Sanjica Faletar Tanacković, Darko Lacović i Snježana Stanarević izlaganjem na temu *LIS students seeking information for their final papers: small-scale study at the Faculty of Philosophy in Osijek*. Ivana Martinović održala je izlaganje pod naslovom *Reference services and library collections for the youngest: what can be learned from the linguistic theories and research*, a Boris Bosančić imao je izlaganje na temu *Towards the digital library for scientific research data*. U sklopu PhD-foruma Kristina Feldvari javno je predstavila sinopsis doktorskoga rada pod nazivom *Implications for indexer thesaurus construction and design: example of LIS subject field*. Martina Ferko, Biljana Đaković i Tomislav Jakopec izložili su poster na temu *In touch with the new digital environment: creating mobile applications for the association of deaf-blind people 'Dodir'*, a Anita Papić, Ivana Čadovska i Tihomir Vranješ predstavili su poster pod nazivom *Changes in the world of library services: evolution of e-services into m-services*. Više informacija o konferenciji dostupno je na: <http://ozk.unizd.hr/lida/>.

IFLA 2012

11. do 17. kolovoza 2012.,
Helsinki, Finska

78. međunarodna konferencija *IFLA World Library and Information Congress* okupila je brojne znanstvenike i stručnjake iz prakse pod zajedničkom temom *Libraries now! – inspiring, surprising, empowering*. Na konferenciji su sudjelovali Damir Hasenay i Maja Krtalić izlaganjem *Newspapers as a source of scientific information in social sciences and humanities: a case study of the Faculty of Philosophy, University of Osijek, Croatia* koje je održano unutar podskupine *Users and portals: digital newspapers, usability, and genealogy*. Više informacija o konferenciji dostupno je na adresi <http://conference.ifla.org/ifla78>.

Qualitative and Quantitative Methods in Libraries

22. do 25. svibnja 2012.,
Limerick, Irska

4. međunarodna konferencija *Qualitative and Quantitative Methods in Libraries* bila je posvećena istraživačkim metodama u informacijskim znanostima i njihovoj primjeni u poslovanju knjižnica. Damir Hasenay i Maja Krtalić sudjelovali su na konferenciji izlaganjem na temu *Overview of qualitative and quantitative methods in the field of library material preservation*. Više informacija o konferenciji dostupno je na <http://www.isast.org/qqml2012.html>.

38. skupština Hrvatskog knjižničarskog društva

26. do 28. rujna 2012., Osijek

Na 38. skupštini Hrvatskog knjižničarskog društva sudjelovale su Ivana Martinović i Ivanka Stričević izlaganjem na temu *Kompetencije dječjih knjižničara: koliko poznaju literaturu za svoje korisnike*. Srđan Lukačević i Kornelija Petr Balog održali su izlaganje *Trebamo li mijenjati svoje komunikacijske vještine?: primjer Gradske i*

sveučilišne knjižnice Osijek, a Kornelija Petr Balog i Kristina Feldvari sudjelovale su na okruglom stolu na temu *E-knjige*. Sanjica Faletar Tanacković, Tomislav Jakopec i Darko Lacović održali su postersko izlaganje na temu *Korištenje računala i interneta u narodnim knjižnicama Osječko-baranjske županije*.

Konferencija Poticanje čitanja: njemačka iskustva i hrvatske perspektive

25. i 26. listopada 2012., Zagreb

U Goethe-Institutu Kroatien u Zagrebu održana je konferencija posvećena problematici čitanja i inicijativama za poticanje čitanja. Zoran Velagić održao je predavanje *Čitanje u „kontekstu konvergencije“*. Osim niza predavanja, održana je i radionica s okruglim stolovima na kojima su sudionici razgovarali o različitim aspektima poticanja čitanja. Zaključak

je radionice da je nužno u kratkom roku osnovati službeno tijelo koje će na nacionalnoj razini izraditi program za promicanje kulture čitanja i objediniti i osigurati trajnost postojećih kvalitetnih projekata koji se za sada uglavnom provode u knjižnicama. Više informacija dostupno je na <http://www.goethe.de/mmo/priv/9922785-STANDARD.pdf>.

Stručni skup Školske knjižnice: ključ za prošlost, sadašnjost i budućnost

19. i 20. listopada 2012., Zagreb

Na Stručnom skupu *Školske knjižnice: ključ za prošlost, sadašnjost i budućnost* održanom u Zagrebu organiziran je okrugli stol *Obrazovanje školskih knjižničara* jučer, danas i sutra na kojemu je sudjelovao Zoran

Velagić. Sudionici skupa usuglasili su se oko potrebe osnivanja radne skupine koja će propitati mogućnosti kvalitetnog i učinkovitog školovanja školskih knjižničara u sklopu redovitih studijskih programa.

AKM 2012

28. do 30. studenoga 2012., Poreč

16. seminar *Arhivi, knjižnice i muzeji* posvećen je istraživanju i poticanju suradnje među baštinskim ustanovama. Na ovogodišnjem AKM-ovu seminaru čija je tema bila *Materijalno*

i virtualno Boris Badurina održao je izlaganje *Društveni mediji i novi „umreženi“ korisnici baštinskih ustanova*. Više informacija dostupno je na adresi <http://public.carnet.hr/akm/>.

OSTALA DOGAĐANJA

Language of Bindings

Damir Hasenay sudjelovao je na drugom sastanku projekta *Language of Bindings* u Londonu od 16. do 18. siječnja 2012. Treći sastanak održao se od 5. do 7. ožujka 2012. u London, a na njemu su sudjelovali Damir Hasenay i Maja Krtalić. Četvrtom sastanku projektnog tima *Language of Bindings* prisustvovao je Damir Hasenay od 10. do 12. prosinca 2012. Projekt vodi ustanova Ligatus Research Centre, University of Arts, London, a u njemu sudjeluju stručnjaci iz 17 europskih zemalja. Projekt će rezultirati teza-urinom u području uveza starih knjiga koji je izvorno nastao na engleskom jeziku, a bit će preveden i na hrvatski jezik.

Radionice u Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara

Damir Hasenay i Maja Krtalić održali su 4. lipnja 2012. u Puli predavanje i radionicu *Planiranje i upravljanje zaštitom knjižnične građe*.

Stručni skup Županijskog stručnog vijeća školskih knjižničara srednjih škola Osječko- baranjske županije

Ivana Martinović održala je 28. studenoga 2012. godine u Osijeku pozvano predavanje *Usluga pomoći pri izradi domaćih zadaća u knjižnicama*.

OBJAVLJENI RADOVI ČLANOVA ODSJEKA U 2012. GODINI

Znanstveni radovi:

Bosančić, Boris. Uloga opisnih označiteljskih jezika u razvoju digitalne humanistike. // *Libellarium: časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova* 4, 1 (2011), objavljeno 2012, str. 65-82.

Dukić, Darko; Dukić, Gordana; Kozina, Goran. Analysis of students' ICT usage in the function of Croatian higher education development management. // *Tehnički vjesnik: znanstveno-stručni časopis tehničkih fakulteta Sveučilišta u Osijeku* 19, 2 (2012), str. 273-280.

Dukić, Gordana. A decision model for bakery production using a Monte Carlo approach. // *Proceedings of the 6th International Congress "Flour - Bread '11" / Koceva Komlenić, Daliborka* (ur.). Osijek: University of J.J. Strossmayer in Osijek - Faculty of Food Technology in Osijek, 2012. Str. 556-562.

Dukić, Gordana. Analiza geotermalnog potencijala i korištenja geotermalne energije u Dravskom bazenu kao podrška upravljanju energetskim razvojem Republike Hrvatske. // *Geothermal Resource Assessment of the Drava Basin / Barković, Dražen; Golub, Miroslav* (ur.). Osijek: Faculty of Economics, Josip Juraj Strossmayer of Osijek, 2012. Str. 335-358.

Dukić, Gordana; Kozina, Goran. Knowledge management in higher education: ICT equipment, skills and attitudes of Croatian polytechnic students. // *Proceedings of the ITI 2012 / Luzar-Stiffler, Vesna; Jarec, Iva; Bekić, Zoran* (ur.). Zagreb: SRCE University Computing Centre, University of Zagreb, 2012. 177-182.

Dukić, Gordana; Medarić, Davor. Analysis of cereal product consumption in Croatia as a support for food production planning. // *Proceedings of the 6th International Congress "Flour - Bread '11" / Koceva Komlenić, Daliborka* (ur.). Osijek: University of J.J. Strossmayer in Osijek - Faculty of Food Technology in Osijek, 2012. Str. 526-534.

Faletar Tanacković, Sanjica; Lacović, Darko; Stanarević, Snježana. LIS students seeking information for their final papers: small-scale study at the Faculty of Philosophy in Osijek. // *Libraries in the Digital Age (LIDA) Proceedings / Pehar, Franjo* (ur.). Zadar: University of Zadar, Department of Information Sciences, 2012. URL: <http://ozk.unizd.hr/proceedings/index.php/lida2012/article/view/10/16>

Faletar Tanacković, Sanjica; Lacović, Darko; Stanarević, Snježana. Public libraries and linguistic diversity: small scale study on Slovak ethnic minority in eastern Croatia. // *Libri* 62, 1 (2012), str. 52-66.

Faletar Tanacković, Sanjica; Aparac-Jelušić, Tatjana. Ishodišta za proučavanje međudnosa baštinskih ustanova u 20. stoljeću: počeci teorijskih promišljanja. // *Libellarium* 3, 2(2010), objavljeno 2012., str. 183-206. URL: <http://ozk.unizd.hr/libellarium/index.php/libellarium/article/view/126/126>

Jakopec, Tomislav; Hoare, Cathal; O'Riordan, Adrian. Web connectivity of higher education institutions within a country: a comparison of Croatia and Ireland. // *Proceedings of the ITI 2012 34th International Conference on Information Technology Interfaces / Luzar-Stiffler, Vesna; Jarec, Iva; Bekić, Zoran* (ur.). Zagreb: University Computing Center SRCE, University of Zagreb, 2012. Str. 343-348.

Krtalić, Maja; Čop, Tihomira; Hasenay, Damir. Organizacijske pretpostavke zaštite knjižne baštine u samostanskim knjižnicama. // *Libellarium* 3, 2 (2010), objavljeno 2012., str. 113-134. URL: <http://ozk.unizd.hr/libellarium/index.php/libellarium/article/view/39/37>

Krtalić, Maja; Hasenay, Damir. Exploring a framework for comprehensive and successful preservation management in libraries. // *Journal of Documentation* 68, 3 (2012), str. 353-377. URL: <http://www.emeraldinsight.com/journals.htm?issn=0022-0418&volume=68&issue=3&articleid=17030676&show=pdf>

Krtalić, Maja; Hasenay, Damir. Newspapers as a source of scientific information in social sciences and humanities: a case study of the Faculty of Philosophy, University of Osijek, Croatia. // *World Library and Information Congress, 78th IFLA General Conference and Assembly, 11-17 August 2012, Helsinki, Finland*. URL: <http://conference.ifla.org/sites/default/files/files/papers/wlic2012/119-krtalic-en.pdf>

Kvesić, Ljiljanka; Dukić, Gordana. Risk Management and Business Credit Scoring. // *Proceedings of the ITI 2012 34th International Conference on Information Technology Interfaces / Luzar-Stiffler, Vesna; Jarec, Iva; Bekić, Zoran* (ur.). Zagreb: University Computing Center SRCE, University of Zagreb, 2012. Str. 47-51.

Lakuš, Jelena. Medijska slika hrvatske žene s kraja 19. stoljeća na primjerima reprezentativnih listova. // *Uloga riječi i slike u doba vizualnih medija: zbornik radova*, 2012.

Lakuš, Jelena. Dalmacija i Austrijsko Carstvo prve polovine 19. stoljeća: pisana riječ u službi stvaranja poslušnih i lojalnih građana. // *Povijesni prilozi* 43 (2012).

Lakuš, Jelena, Babinčak, Bojan. Kulturno-povijesna i zavičajna vrijednost građe sitnog tiska Gradskog muzeja Vukovar. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 55, 3-4 (2012).

Martinović, Ivana; Stričević, Ivanka. Slikovnica: prvi strukturirani čitateljski materijal namijenjen djetetu. // *Libellarium: časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova* 4, 1 (2011), objavljeno 2012, str. 39-63.

Martinović, Ivana; Stričević, Ivanka. Reference services and library collections for the youngest: what can be learned from the linguistic theories and research. // *Libraries in the Digital Age (LIDA) Proceedings / Pehar, Franjo* (ur.). Zadar: University of Zadar, Department of Information Sciences, 2012. URL: <http://ozk.unizd.hr/proceedings/index.php/lida2012/article/view/12/20>

Papić, Anita; Badurina, Boris. Educational benefit factors of convergence of academic libraries' e-services and learning management system. // Proceedings of the ITI 2012 – 34th International Conference on Information Technology Interfaces / Luzar-Stiffler, Vesna; Jarec, Iva; Bekić, Zoran (ur.). Zagreb: University Computing Center SRCE, University of Zagreb, 2012. Str. 367-372.

Papić, Anita; Hefer, Ana; Krstanović, Tanja. Information anxiety: research among students about impact of different media on them. // Proceedings of the Conference Computers in Education, 35th International Convention MIPRO 2012 / Čičin-Šain, Marina; Sunde, Jadranka; Lipljin, Nina; Turčić Prstačić, Ivana; Slugačević, Ivana; Uroda, Ivan (ur.). Opatija: MIPRO Croatian Society, 2012. Str. 1430-1434.

Papić, Anita; Jakopc, Tomislav; Mičunović, Milijana. Informacijske revolucije i širenje komunikacijskih kanala: osvrt na divergenciju i/ili konvergenciju medija. // Libellarium: časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova 4, 1 (2011), objavljeno 2012, str. 83-94.

Papić, Anita; Stojanovski, Jadranka. Information services in academic libraries: browsing services vs. searching services. // Proceedings from 23rd Central European Conference on Information and Intelligent Systems, CECiS 2012 / Hunjak, Tihomir; Lovrenčić, Sandra; Tomičić, Igor (ur.) / University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics Varaždin, 2012. Str. 85-90.

Papić, Anita; Stričević, Ivana. Integration of academic libraries' e-services into learning management system: students' perception. // Proceedings of the Management, Knowledge and Learning International Conference 2012, Make Learn 2012: Knowledge and Learning; Global Empowerment / Dermol, Valerij; Trunk Širca, Nada; Daković, Goran; Lindav, Urška (ur.). Celje, Slovenija: International School for Social and Business Studies, 2012. Str. 239-246.

Petr Balog, Kornelija. Kultura vrednovanja kao dio organizacijske kulture hrvatskih knjižnica. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 1(2012), str. 1-28.

Petr Balog, Kornelija; Plaščak, Bernardica. Customer satisfaction at the Faculty of Philosophy Library in Osijek, Croatia. // Performance Measurement and Metrics 13, 2 (2012), str. 74-91.

Selthofer, Josipa; Gilman, Mirna. Vizualna i informacijska pismenost u arhivima, knjižnicama i muzejima: učinkovita komunikacija? // 15. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova / uredili Damir Hasenay i Maja Krtalić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. Str. 229-245.

Stojanovski, Jadranka; Papić, Anita. Quantitative indicators of academic libraries' involvement in educational process. // Proceedings of the ITI 2012 – 34th International Conference on Information Technology Interfaces / Luzar-Stiffler, Vesna; Jarec, Iva; Bekić, Zoran (ur.). Zagreb: University Computing Center SRCE, University of Zagreb, 2012. Str. 255-260.

Šmider, Marinela; Petr Balog, Kornelija. Kakvu vrstu organizacijske kulture imaju naše knjižnice? Primjer Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku. // Knjižničarstvo 15/16, 1/2(2011/2012), str. 71-96.

Velagić, Zoran; Jakopc, Tomislav; Selthofer, Josipa. Utilizing comparative advantages of new platforms in digital collection Edicija: "dual approach" in presenting the old prints. // Review of the National Center for Digitization 21 (2012), str. 94-98.

Velagić, Zoran; Bunjevac, Blanka; Jošavac, Martina. Struktura financijskih potpora nakladničkoj djelatnosti baštinskih ustanova. // 15. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova / uredili Damir Hasenay i Maja Krtalić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. Str. 212-228.

Študijski radovi:

Krtalić, Maja; Hasenay, Damir. Edukacija korisnika o zaštiti knjižnične građe - načela i primjeri. // Knjižničarstvo 15-16, 1-2 (2011/2012), str. 9-19. URL: http://www.knjznicarstvo.com.hr/wp-content/uploads/2012/09/196_Krtalic_Hasenay_2011-2012_1-2.pdf

Martinović, Ivana. Standardni jezik vs. dijalekt. // Hrvatski kajkavski koledar 2012.: godišnjak Ogranka Matice hrvatske u Čakovcu, Čakovec, 2012., str. 73-87.

Papić, Anita; Jakopc, Tomislav; Čadovska, Ivana. Arhivske, knjižnične i muzejske zbirke u pokretu. // 15. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova / uredili Damir Hasenay i Maja Krtalić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012. Str. 195-211.

Ostalo:

Bali, Lóránt; Barković, Dražen; Barković Bojanić, Ivana; Bíró, István; Borozan, Đula; Dukić, Darko; Dukić, Gordana; Gálosi-Kovács, Bernadett; Horváth, Ferenc; Kádi, Zoltán; Kitanics, Máté; Kóbor, Miklós; Koroknai, Balázs; Musitz, Balázs; Nádor, Annamária; Nagymarosy, András; Pap, Norbert; Reményi, Péter; Serdarušić, Hrvoje; Sándor Szalayné, Erzsébet; Tóth, Tamás; Uhrin, András; Unk, Jánosné; Végh, Andor; Wórum, Géza. Geothermal Resource Assessment of the Drava Basin. Pécs: IDRResearch Kft. / Publikon Publishers, 2012.

Krtalić, Maja. The 4th Qualitative and Quantitative Methods in Libraries International Conference, Limerick, Irsko, 22. – 25. svibnja 2012. // HKD novosti 56 (2012), URL: <http://www.hkdrukstvo.hr/hkdnovosti/broj/42>.

MacIlwaine, John. IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa: središnji program za zaštitu i konzervaciju. / s engleskog prevela Maja Krtalić, stručna redakcija prijevoda Damir Hasenay. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012.

IFLA: manifest o knjižničnoj statistici / prevela s engleskog Kornelija Petr Balog. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55, 1(2012), str. 137-140.

Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,1(2012) / ur. Kornelija Petr Balog i Marina Mihalić.

15. Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture: zbornik radova / uredili Damir Hasenay i Maja Krtalić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012.

Pregled sudjelovanja na skupovima i objavljenih radova priredila Maja Krtalić

OBRANE DOKTORSKIH RADOVA

Milijana Mićunović

Razvoj i primjena konceptualne metafore u jeziku suvremene znanosti: konceptualizacija prostora, vremena i stanja: disertacija

Sažetak

Razumijevanje svijeta, pojava u njemu i vlastite uloge čovjek stječe integrirajući osjetilno i tjelesno iskustvo, kulturu, prošle, sadašnje i buduće događaje. Ono znanje o svijetu ne gradi samo na osnovi objektivnog doživljaja stvarnosti već i u odnosu koji uspostavlja sa svojom okolinom i drugim ljudima. Ukoliko se suoči s novim pojavama čije značenje još nije spoznao, on mora pronaći način da to značenje odredi i artikulira. Velik dio rješenja nalazi se u sposobnosti (jednosmjernog ili dvosmjernog) povezivanja domena dvaju promatranih fenomena (jedan od njih čovjek mora moći iskustveno prepoznati) i iskustveno uvjetovanom preslikavanju između istih. Dio su rješenja i znanstveni modeli – misa-

26. lipnja 2012. na Filozofskom fakultetu u Osijeku Milijana Mićunović obranila je doktorski rad Razvoj i primjena konceptualne metafore u jeziku suvremene znanosti: konceptualizacija prostora, vremena i stanja pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Branimira Belaja i sumentorstvom izv. prof. dr. sc. Zorana Velagića.

oni mehanizmi koji omogućuju učinkovito sagledavanje problema, uočavanje struktura i međuodnosa te vrlo lako mijenjanje i nadograđivanje u odnosu na moguće promjene.

Konceptualizacija nije tek jezična pojava već i mentalni mehanizam koji podupire ljudsku spoznaju – proma-

tranje, percepciju, konceptualiziranje i kategoriziranje. Konceptualizacija je kognitivna sposobnost koju ljudski um priziva u stvarnom vremenu ne bi li kulturno određenim središnjim znanjima pokušao shvatiti, objasniti i predočiti apstraktne znanstvene fenomene. Ako je fenomen 'bliži' čovjeku i sličniji njegovoj okolini i svijetu, tada um ne traži neku veliku teoriju ili mehanizam koji će posredovati u interpretaciji značenja. Ali ako čovjek opaža nešto što prelazi granice njegovih kognitivnih sposobnosti, nešto što ne može osjetilno ili tjelesno iskusiti, onda su mu potrebni različiti mehanizmi (znanstvena teorija, figurativna sredstva, znanstveni model i dr.) koji će promatrani fenomen/entitet prevesti na njemu razumljiv jezik.

Anita Papić

Modeli konvergencije e-usluga visokoškolskih knjižnica i sustava za upravljanje učenjem: disertacija

Sažetak

Imajući u vidu potrebe suvremenog sveučilišta, koje se danas razvija u smjeru virtualnog sveučilišta, glavno istraživačko pitanje u ovom doktorskom radu jest koji i kakvi modeli konvergencije e-usluga visokoškolskih knjižnica i sustava za upravljanje učenjem na sveučilištu mogu pridonijeti kvaliteti visokoškolskog obrazovanja. Korisnicima, sveučilišnim nastavnicima i studentima, pridaje se posebna pozornost, jer je važno utvrditi njihovo informacijsko ponašanje u kontekstu e-usluga visokoškolskih knjižnica integriranih u predmetne sadržaje unutar sveučilišnog sustava za upravljanje učenjem. Svrha ovog doktorskog rada jednim se svojim dijelom ogleda u kritičkom sagledavanju spoznaja i usustavljanju pristupa problematici konvergencije e-usluga visokoškolskih knjižnica i sustava za upravljanje učenjem na teorijskoj razini, a drugim dijelom u razvoju modela konvergencije primjenjivog u praksi, koji valja i dalje istraživati radi moguće nadogradnje. Na

14. rujna 2012. na Sveučilištu u Zadru mr. sc. Anita Papić obranila je doktorski rad pod naslovom Modeli konvergencije e-usluga visokoškolskih knjižnica i sustava za upravljanje učenjem pod mentorstvom izv. prof. dr. sc. Ivanke Stričević (Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru) i sumentorstvom izv. prof. dr. sc. Gorana Bubaša (Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu).

temelju rezultata istraživanja u kojem je provedena konvergencija e-usluga visokoškolskih knjižnica i sustava za upravljanje učenjem te ispitivanja provedenog među svim sudionicima – studentima, nastavnicima i knjižničarima – u ovom radu kreiran je model konvergencije. Knjižničari trebaju surađivati sa sveučilišnim nastavnicima koji imaju ključ predmetnih sadržaja unutar sustava za upravljanje učenjem kako bi zajedno oblikovali novu okolinu učenja za stu-

dente, obogaćenu doprinosom takve suradnje, koja postaje šira i dublja jer omogućuje uporabu informacijskih resursa u okviru sadržaja odnosno konteksta kolegija, a navedeno pak vodi prema razvoju vještina informacijske pismenosti. Knjižnice trebaju promišljati o načinima izgradnje svojih e-usluga oko radnog prostora korisnika i nuditi svoje usluge u digitalnom okruženju aktivnije jer skladištenje resursa nikako neće biti dovoljno, već će oni trebati biti oblikovani i projicirani u okolinu korisnika na način da podupiru učenje. Model dan u ovom radu svoju primjenu može imati na onim sveučilištima na kojima se provodi nastava pomoću sustava za upravljanje učenjem, a za ona sveučilišta koja još ne provode e-oblike nastave na daljinu, model i smjernice koje su na temelju njega razvijene mogu biti poticaj za uvođenje suvremenih strategija obrazovanja i učenja u bogatom informacijskom okruženju, što odgovara tendencijama razvoja suvremenih sveučilišta koja se uključuju u informacijske tokove.

STUDENTI KOJI SU DIPLOMIRALI U 2012. GODINI

Preddiplomski studij informatologije

Student	Naslov završnog rada	Mentor
Ana Vitić	Uloga narodne knjižnice u razvoju čitateljskih navika djece predškolske dobi	Kornelija Petr Balog sumentor Ivana Martinović
Ana-Marija Hećimović	Pojava i razvoj muzeja u Hrvatskoj	Boris Badurina
Andrea Smajić	Analiza nastavnih sadržaja za studente informacijskih znanosti dostupnih na mobilnim tržištima appStore i Android market	Zoran Velagić sumentor Tomislav Jakopec
Anja Đurđević	Komparativna analiza sustava za upravljanje knjižničnom građom visokoškolskih knjižnica sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku	Zoran Velagić sumentor Tomislav Jakopec
Bruno Koški	Publikacije Muzeja Slavonije	Jelena Lakuš sumentor Snježana Stanarević
Dino Maganjić	Vrednovanje mrežnih stranica fakultetskih knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera	Jelena Lakuš sumentor Snježana Stanarević
Dolores Miličić	Muzejski predmet: predmet baštine	Kornelija Petr Balog sumentor Ivana Martinović
Domagoj Farkaš	Gluhe i nagluhe osobe kao knjižnični korisnici: mogućnosti i perspektive	Jelena Lakuš
Eleonora Đekić	Enumerativne klasifikacije: razvoj, upotreba i primjeri	Kornelija Petr Balog sumentor Kristina Feldvari
Hrvojka Serdarušić	Asertivnost u poslovnoj komunikaciji	Jelena Lakuš sumentor Snježana Stanarević
Ivona Krkač	E-učenje mladih u zemljama u razvoju	Kornelija Petr Balog sumentor Ivana Martinović
Kristina Vinojčić	Usluge narodnih knjižnica za društveno isključene skupine	Damir Hasenay sumentor Darko Lacović
Meri Bajić	Usporedba Blissove i UDK-klasifikacije na primjeru skupine "Umjetnost"	Kornelija Petr Balog sumentor Kristina Feldvari
Mia Begović	Razvoj i značaj koncepta Univerzalne bibliografske kontrole	Kornelija Petr Balog sumentor Kristina Feldvari
Mirna Gilman	Vizualni identitet nakladnika i knjižara od izuma tiskarskoga stroja do danas	Zoran Velagić sumentor Josipa Selthofer
Nikolina Mičić	UNESCO i kulturna baština	Damir Hasenay sumentor Darko Lacović
Romana Radišić	Kriteriji i odabir spomeničkih knjižničnih fondova za registraciju: primjer knjižnice H. Weissmana u Muzeju Slavonije	Damir Hasenay sumentor Darko Lacović
Tanja Slijepčević	Razvoj sveučilišnog nakladništva u Grazu	Zoran Velagić sumentor Josipa Selthofer
Vedrana Hrbak	Primjena informacijsko-komunikacijske tehnologije u osnovnoškolskoj nastavi	Kornelija Petr Balog sumentor Ivana Martinović

Vedrana Vidić	Uloga narodnih knjižnica u obrazovanju	Sanjica Faletar Tanacković
Zrinka Čičak	Analiza i usporedba kompjutorskih programa za grafičku pripremu: programi s otvorenim pristupom i profesionalni	Zoran Velagić sumentor Josipa Selthofer
Zrna Kojčić	Pregled algoritama sortiranja	Gordana Dukić sumentor Anita Papić

Diplomski studij informatologije

Datum obrane	Student	Naslov diplomskog rada	Mentor
19. siječnja 2012.	Marinela Šmider	Istraživanje organizacijske kulture u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek	Kornelija Petr Balog
23. veljače 2012.	Zvonimir Klobučar	Ispitivanje zadovoljstva korisnika Studijskim odjelom u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek	Kornelija Petr Balog
17. svibnja 2012.	Ivana Blažević	Pripremljenost hrvatskog tržišta za e-nakladništvo	Zoran Velagić
31. svibnja 2012.	Tihana Kosović	Vrednovanje fonda školske knjižnice OŠ Augusta Šenoae uz pomoć modela Conspectus	Kornelija Petr Balog
11. lipnja 2012.	Andrea Dvoržak	Upravljanje knjižničnim zbirkama u hrvatskim visokoškolskim knjižnicama	Sanjica Faletar Tanacković sumentor Maja Krtalić
11. lipnja 2012.	Martina Marić	Zaštita i čuvanje digitalnih zbirki u sveučilišnim i visokoškolskim knjižnicama	Damir Hasenay
14. lipnja 2012.	Mario Kuzmanović	Obrada zbirke sitnog tiska Muzeja Slavonije pomoću programa Greenstone i M++: analiza i usporedba	Jelena Lakuš sumentor Marina Vinaj
28. lipnja 2012.	Sanja Skaramuca	Smjernice za nabavu građe u visokoškolskim knjižnicama – analiza sadržaja	Maja Krtalić
28. lipnja 2012.	Leo Sokić	Analiza mrežnih sadržaja za potrebe učenja studenata informatologije	Boris Badurina sumentor Boris Bosančić
28. lipnja 2012.	Katarina Lulić	Znanja, vještine i kompetencije za zaštitu digitalnih zbirki u knjižnicama	Damir Hasenay
4. srpnja 2012.	Ana Pervan	Upravljanje znanjem u Sveučilišnoj knjižnici u Peču u i Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku	Boris Badurina
9. srpnja 2012.	Petra Jakobović	Skupovi AKM: arhivističke teme na tragu upravljanja promjenama u arhivima	Sanjica Faletar Tanacković sumentor Dražen Kušen
5. rujna 2012.	Jelena Vukadin	Pretplatništvo kao novi izdavačko-knjižarski fenomen na primjeru knjiga tiskanih u Dalmaciji u prvoj polovici 19. stoljeća	Jelena Lakuš
13. rujna 2012.	Igor Ignjačić	Utjecaj mrežnog žargona na svakodnevnu komunikaciju mladih	Boris Badurina
19. rujna 2012.	Marija Bugarski	Vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti u Knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku	Kornelija Petr Balog

19. rujna 2012.	Dražen Dujak	Koegzistencija klasične i digitalne knjižnice: utjecaj digitalnih repozitorija na usluge akademskih i narodnih knjižnica	Boris Badurina
19. rujna 2012.	Zrinka Pajeska	Položaj visokoškolskih knjižnica i status knjižničara na Sveučilištu Josipa Jurja Strossamyera	Kornelija Petr Balog sumentor Svjetlana Mokriš
19. rujna 2012.	Angela Lozić	Uloga zaštite u knjižničnom poslovanju i upravljanju	Maja Krtalić
26. rujna 2012.	Iva Arači	Povijesna i suvremena percepcija knjige kao statusnog simbola	Zoran Velagić
26. rujna 2012.	Ivana Čadovska	Funkcionalnost hrvatskih baštinskih digitalnih zbirki	Zoran Velagić
26. rujna 2012.	Ana Bortić	Elektroničke knjige: mogućnosti suradnje nakladnika i narodnih knjižnica	Maja Krtalić
26. rujna 2012.	Maja Balaš	Zaštita umjetnina na papiru	Maja Krtalić
27. rujna 2012.	Margarita Magjer	E-marketing u nakladništvu: stavovi i percepcije stanovništva	Gordana Dukić
27. rujna 2012.	Domagoj Tominac	Projekt digitalizacije Zavičajne zbirke Essekiana u Muzeju Slavonije Osijek: od ideje do realizacije	Jelena Lakuš sumentori Marina Vinaj i Boris Bosančić
3. listopada 2012.	Sanja Adašević	Struktura i elementi uređivanja rukopisa na različitim stupnjevima hijerarhije	Mario Barišić
3. listopada 2012.	Ivan Pozderac	Tehnike tiska u funkciji optimizacije nakladničke proizvodnje	Mario Barišić
4. listopada 2012.	Ivona Jozić	Mrežna dostupnost arhivskih izvora u Hrvatskoj za istraživanje rodoslovlja	Sanjica Faletar Tanacković sumentor Dražen Kušen
24. listopada 2012.	Ana Tot	Promocijske aktivnosti u nakladništvu	Gordana Dukić
13. prosinca 2012.	Ana Molnar	Upravljanje zaštitom digitalnih sadržaja – analiza nacionalnih modela	Maja Krtalić
19. prosinca 2012.	Dina Dizdarević	Metoda sortiranja karata u oblikovanju sustava navigacije mrežnih stranica Knjižnice FFOS	Boris Badurina sumentor Boris Bosančić
20. prosinca 2012.	Marija Cvek	Promocija narodnih knjižnica putem društvenih mreža	Gordana Dukić

Dvopredmetni* studij knjižničarstva (po starom programu)

14. lipnja 2012.	Emir Džaferović	Osječki reklamni oglasi i kulturno-povijesna slika grada (kraj 19. st. – početak 2. svjetskog rata)	Jelena Lakuš
19. rujna 2012.	Ivana Azenić (dopunski izvanredni studij)	Tiskarstvo Slavonije u 19. stoljeću	Zoran Velagić
14. studenoga 2012	Vladimir Marinović (dopunski izvanredni studij)	Sustavi pisanja drevnih civilizacija	Zoran Velagić

* Navedeni su oni studenti čija je tema diplomskoga rada bila iz knjižničarstva.

PILOT-PROJEKTI

29. veljače 2012. održano je predstavljanje pilot-projekata studenata druge godine Diplomskog studija informatologije. Pilot-projekti obvezna su aktiv-

nost u 3. semestru Diplomskog studija informatologije uvrštena u nastavni plan i program. Nose 8 ECTS-bodova te podrazumijevaju samostalnu organizaciju, provedbu i predstavljanje rezultata pilot-projekta uz nadzor mentora. Cilj je pilot-projekata ostvariti konkre-

tan i opipljiv rezultat, a u predlaganju tema za pilot-projekte mentori se vode načelima korisnosti rezultata projekata za studente, Odsjek i nastavni proces u cjelini, ali i za širu društvenu zajednicu. U 2012. godini realizirano je 16 pilot-projekata.

NASLOV PROJEKTA	STUDENT	MENTOR
Citatna analiza završnih radova studenata Filozofskog fakulteta u Osijeku: akademska godina 2010./11.	Marija Bugarski Sanja Skaramuca	Kornelija Petr Balog
Elementi opisa slovnih znakova i papira u knjigama tiskanim u 18. stoljeću	Ines Horvat Dolores Milanović	Damir Hasenay Zoran Velagić
Darntonova piramida: izvedba modela na primjeru hrvatskog tiskarstva 18. stoljeća	Anita Račman Ivana Sakač	Zoran Velagić
Istraživanje utjecaja broja Facebook-prijatelja na percepciju socijalne atraktivnosti pojedinca	Martina Plaščak Iva Arači	Boris Badurina
Digitalna zbirka sitnog tiska u Muzeju Slavonije u Osijeku	Denis Despot Danijela Benić	Jelena Lakuš
Analiza kompetencija zaposlenih diplomiranih knjižničara i magistara informatologije Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku	Ivona Kljajić Jasenska Pejaković	Gordana Dukić
OZIZ-repozitorij: vrednovanje i izrada dokumentacije aplikacijskih profila zbirki u repozitoriju; prikupljanje, unos i ažuriranje zapisa u zbirkama; poboljšanje funkcionalnosti OZIZ-repozitorija u cjelini	Tihomir Vranješ Matej Kolar	Boris Bosančić
Osmišljavanje aktivnosti i izrada edukativnih i promotivnih materijala za 'Tjedan zaštite baštine'	Iskra Jovanović Ivan Šabić Maja Balaš	Maja Krtalić Damir Hasenay
Slobodno i otvoreno visokoškolsko obrazovanje: temeljne pretpostavke	Anita Bajić Feđa Ivanišić Martina Krivić	Milijana Mičunović
Reorganizacija zbirke doktorskih disertacija Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku, ujednačavanje bibliografskih zapisa te stvaranje zbirke sažetaka i sadržaja – II. dio	Silvana Šehić Toni Gonzurek Zrinka Šimunić	Ivana Martinović Bernardica Plaščak
Uređivanje specijalne zbirke župne knjižnice Višnjevac – 2. faza	Ana Molnar Ivan Vinček Filip Farago	Darko Lacović
Dodjeljivanje UDK-klasifikacijskih oznaka zbirkama u digitalnom arhivu Odsjeka za informacijske znanosti	Božana Knežević Leo Sokić	Kristina Feldvari
Uređenje knjižnice zajednice studenata Duhovnost osječkih studenata (DUHOS)	Marija Cvek Dina Dizdarević	Snježana Stanarević
Izrada ilustracija za praktikum iz Informacijske i komunikacijske tehnologije	Ivana Čadovska Maja Klajić	Anita Papić
Razvoj mobilnih aplikacija za iOS i android-platfomu: 'Hrvatski znakovni jezik, osnove' za udrugu Dodir	Biljana Đaković Martina Ferko	Tomislav Jakopec
Uspješna vizualna komunikacija znanstvenim posterom	Ana Tot Ana Musović	Josipa Selthofer

Studentska praksa

Praksa u knjižnici Samostana sv. Ante u Dubravama kraj Brčkog (BiH) – I. dio

„Poštovane studentice i studenti svih godina, s radošću vas obavještavam da će Odsjek za informacijske znanosti sudjelovati u projektu uređenja knjižnice Franjevačkog samostana sv. Ante u Dubravama kraj Brčkog (BiH)...“ glasila je poruka koja nas je ponukala na volontiranje i odrađivanje prakse u spomenutoj samostanskoj knjižnici. Na temelju stečenih iskustava prijašnjih sudjelovanja u sličnim projektima i poznajući fratre koji su u svakom trenutku iskazi-

vali toplu dobrodošlicu, nismo dvojili ni trenu, dapače, inzistirali smo i na produženom boravku kako bismo što više i što profesionalnije obavili svoj posao te time ujedno spojili ugodno s korisnim. Samostan u kojem trenutno boravi pet fratara nalazi se u selu Dubrave, udaljenom oko 20 km od Brčkog. Samostan okružuju mir i tišina, što uistinu godi moždanim vijugama i stabilizaciji živčanog sustava poslije „napornog“ semestra.

Nakon dugog iščekivanja, 20. veljače 2012. stigli smo u Dubrave, gdje su nas dočekali fratri. Odmah smo prionuli poslu i raspakiravanju kutija u kojima se nalazilo između 7 000 i 10 000 svezaka knjiga. Sve te knjige trebalo je pomno razdvojiti prema grubim UDK-oznakama i preseliti u novi prostor knjižnice. Nevjerojatno, ali istinito zvuči da je sve te knjige skupio jedan fratar, fra Stjepan Pavić, za vrijeme svog nastavničkog rada u gimnaziji u Visokom, te ih je sada odlučio učiniti dostupnima javnosti. Osim bogate zbirke književnog opusa, očituje se i njegova neizmjerljiva ljubav prema umjetnosti, budući da je uz same knjige skupio i brojna umjetnička djela slavni hrvatskih, bosanskih i srpskih umjetnika koji su smješteni u galeriju koja nosi ime prema fra Šimunu Filipoviću.

Nakon što su knjige premještene u knjižnični prostor, valjalo ih je sve i popisati, tj. stvoriti e-inventarnu knjigu. No vrijeme je bilo prekratko za popisivanje sve građe (ostali smo do 3. ožujka), te se očekuje još posla za odrađivanje prakse ili pak volontiranje u ljetnim mjesecima.

Na kraju, preostaje nam samo pozvati sve koji još nisu odrađivali takav oblik prakse da se sami uvjere kako odrađivanje prakse uistinu može biti zabavno i korisno. Oni koji su to prošli znaju o čemu pričamo, a ostale čari otkrijte sami i uvjerite se da je uistinu tako!

Napisali:
Dragan Dvorski, Božidar Glas,
Mario Kuzman, Martina Marković,
Romana Radišić

Slika 1. Studenti na praksi i volontiranju u knjižnici Samostana sv. Ante u Dubravama kraj Brčkog (BiH)

Slika 4. Studenti sudjeluju u projektu Tulum s(l)ova

Slika 5. Studenti čitaju u tramvaju u sklopu projekta Tulum s(l)ova

Stručna praksa u knjižnici Franjevačkog samostana u Mostaru

Želeći barem dio praznika provesti korisno, kolegice Marjanović i Basić ovo su se ljeto uputile na volontiranje u Mostar, u dobro im poznatu franjevačku knjižnicu. U ranim jutarnjim satima 16. kolovoza tamo ih je srdačno dočeka i primio voditelj knjižnice fra Ante Marić. Budući da su već bile tamo prije dvije godine, željno su iščekivale vidjeti sadašnje stanje knjižnice i promjene

koje su se dogodile u njoj. Nakon kratkog odmora od puta te ručka, krenulo se odmah na posao. Knjižničarka Zdravka uputila ih je u sadašnje stanje knjižnice te im objasnila kakav ih posao čeka narednih tjedan dana. Naime prostorija u kojoj je sada smještena građa planira se preurediti za druge svrhe, pa je građu potrebno prenijeti u donji dio knjižnice. Potrebno ju je raz-

vrstati te spakirati u kutije kako bi se lakše prenijela u prizemlje samostana. Započevši s poslom uočile su da knjižnica ima vrlo bogat fond, a to su, među ostalim, primjetile po raznim jezicima na kojima je građa tiskana, počevši od njemačkog, talijanskog, latinskog, francuskog, španjolskog, slovenskog i dr. Studenticama je probleme pomalo davala građa tiskana na ćirilici, ali im je u tome pomogla knjižničarka.

Građa se, osim po jeziku pisanja, razvrstavala na knjige i brošure te neke glavne UDK-skupine.

Neovisno o svim ovim kriterijima razvrstavala se crkvena literatura, u koju su ulazili misali, brevijari, molitvenici, časoslovi, Biblije, Stari zavjeti, Novi zavjeti te kanonsko pravo.

Ubrzo je jedna prostorija već bila ispražnjena, pa su žurno prešle na drugu, manju, koja im je preostala.

I upravo kada su se naviknule na posao, morale su poći. Pomalo tužne što ostavljaju vrlo drage ljude, ali ipak radosne jer su imale priliku pomoći i naučiti nešto novo, 24. kolovoza uputile su se kući, a 25. kolovoza u ranim jutarnjim satima stigle su u Osijek.

Slika 2. Marina Basić volontira u knjižnici Franjevačkog samostana u Mostaru

Slika 3. Katarina Marjanović volontira u knjižnici Franjevačkog samostana u Mostaru

Napisale: Katarina Marijanović i Marina Basić

TULUM S(L)OVA

Slika 6. Čitanje na Trgu u sklopu projekta Tulum s(l)ova

Cilj projekta Tulum s(l)ova, koji se provodi u 22 školske knjižnice diljem Hrvatske, jest poticanje čitanja iz užitka. Čitanjem iz užitka razvija se vještina čitanja i ono prestaje biti naporno. Ove godine, točnije 6. lipnja 2012., projekt je u Osijeku odrađen u suradnji Ugostiteljko-turističke škole i Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta. Voditeljice programa bile su Ksenija Kesegi-Kristin, prof. i dipl. knjižničar i dr. sc. Ivana Martinović, viša asistentica.

U projektu su sudjelovali učenici Ugostiteljsko-turističke škole i naši studenti Robert Janus s prve godine te Anja Đurđević, Zrinka Čičak, Sabina Jošavac, Romana Radišić, Marta Pavlović i Eleonora Đekić s treće godine, koji su čitanjem prigodnih tekstova na Trgu Ante Starčevića ljudima skretali pozornost na važnost čitanja, osobito onog iz užitka.

Napisala:
Eleonora Đekić

Volontiranje u knjižnici Franjevačkog samostana sv. Ante u Dubravama kraj Brčkog - II. dio

Sedam mjeseci nakon zadnjeg posjeta Franjevačkom samostanu sv. Ante u Dubravama kraj Brčkog vratili smo se kako bismo nastavili s drugom fazom sređivanja samostanske knjižnice. U razgovoru s profesorom Lacovićem dogovoreno je da će nas ići četvero i da ostajemo dva tjedna, od 1. do 12. listopada 2012., kako bismo uspjeli što više napraviti. Kolegice Anu Rendulić i Ivonu Perić te kolegu Marija Kuzmana i mene tako je dočekalo još oko 10 000 jedinica nepopisane knjižne građe. Dakle najprije smo završili s popisivanjem hrvatske književnosti, koje je ujedno najviše i koju smo započeli popisivati još u trećem mjesecu. Nakon toga krenuli smo s popisivanjem i obradom ostalih skupina, unoseći pritom osnovne bibliografske podatke i dodjeljujući klasifikacijske brojeve. U nepuna dva tjedna koja smo tamo proveli popisali smo još pet klasifikacijskih skupina, što je na kraju iznosilo oko 5 000 jedinica knjižne građe. No iako se radilo o radnoj atmosferi, ona je bila popraćena kliznim radnim vremenom, vrlo zanimljivim druženjem s fratrima, a pored toga i našim druženjem, koje je uvijek

Slika 7. Slijeva nadesno: studenti Dragan Dvorski, Romana Radišić, Martina Marković, Božidar Glas i Mario Kuzman

bilo ispunjeno dobrim raspoloženjem te odmorom koji nam je zaista godio prije početka nove akademske godine. Kako smo mi (nažalost) već studenti zadnje studijske godine na Odsjeku i ne znamo hoće li nam se ukazati još koja prilika za volontiranje, apeliramo na kolege s ranijih godina da se svakako odazovu na svako odrađivanje prakse ili volontiranje u samostanskim knjižnicama – pruža vam se mogućnost upoznavanja s nečim novim te druženja s vrlo zanimljivim ljudima, kao i sa svojim kolegama. Za nas, to je iskustvo koje bismo svaki put iznova ponovili.

Napisali: Mario Kuzman, Martina Marković, Ivona Perić, Ana Rendulić

Slika 8. Studenti na konferenciji infoDASKA

Studentska konferencija infoDASKA 2012 (4. i 5. svibnja 2012., Osijek)

Klub studenata informacijskih znanosti Libros, u suradnji s Udrugom studenata knjižničarstva Ex libris iz Zadra, Odsjekom za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku te Odsjekom za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru, organizirao je petu po redu studentsku konferenciju infoDASKA 2012 (Dani studenata knjižničarstva i informacijskih znanosti), koja se održala 4. i 5. svibnja 2012. godine u Svečanoj dvorani Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Osnovna ideja Konferencije jest pratiti trendove i promjene unutar knjižnične struke te potaknuti razmjenu znanja, ideja i mišljenja studenata informacijskih znanosti, ali i srodnih struka. Sukladno tomu, tema ovogodišnje konferencije bila je „Primjene novih tehnologija u knjižnicama“. Osobito je aktualno pitanje odumiranja „tradicionalnih“ knjižnica i rađanje Knjižnice 2.0, kao i promjene u tehnologiji rada, vrstama građe te korisničkom poimanju uloge knjižnice u društvu.

Tijekom prvoga dana Konferencije svoje izlaganje na temu „Novi trendovi

u tehnologiji: smjer kojim ide Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek“ održao je Marin Seleš (GISKO), Maja Horvat i Ivana Čadovska (OZIZ-FFOS) izlagale su na temu „Računalne usluge i korištenje interneta u narodnim knjižnicama“, a Marija Bugarski (OZIZ-FFOS) na temu „Knjižnice na Facebooku: Usporedba aktivnosti i broja korisnika 2010. i 2012. godine“. Nakon stanke održana je radionica Tomislava Jakopeca „Izrada elektroničke verzije zbornika sažetaka za Konferenciju u EPUB formatu“ te izlaganja Ive Arači, Maje Balaš i Stjepana Zlatića (OZIZ-FFOS) na temu „Ispitivanje mišljenja knjižničara GISKO-a o utjecaju ACTA-e na knjižničarsku struku“, Davora Babića, Filipa Delača, Tanje Grašić i Zorana Gvozdenovića (OZIZ-FFOS) na temu „Zaštita knjižnične građe u 21. stoljeću: SurveNIR“, Davora Babića i Tanje Krstanović (OZIZ-FFOS) na temu „Knjižnica 2.0 s osvrtom na knjižnicu Instituta Ruđer Bošković“ te izlaganje Andree Božić (Saponia) na temu „Primjena informacije tehnologije u radu Edukacijsko-informacijskog centra Saponije“. U večernjim satima

održan je *party* dobrodošlice za sudionike Konferencije i studente Odsjeka. Drugi dan Konferencije održana su izlaganja Gorana Horvata (ETFOS), Ivane Čadovske (OZIZ-FFOS) i Drage Žagara (ETFOS) na temu „Cloud infrastruktura u tradicionalnim knjižnicama“, Josipa Subašića (UNIZD) na temu „XBOX Kinect i Nintendo Wii kao nova usluga Gradske knjižnice Zadar“, Ivce Čevisa (FFZG) na temu „Raspacavanje elektroničke knjige“ te Monike Berać i Sare Semenski (FFZG) na temu „Arhiviranje weba“.

Izlaganja su potaknula raspravu i zanimanje studenata za aktualne probleme na koje nailazi tradicionalna knjižnica, ali i raspravu o mogućnostima koje pruža knjižnica 2.0. U popodnevnom satima organiziran je turistički obilazak Osijeka i Muzeja Slavonije Osijek, druženje te dogovaranje novih projekata i sljedeće Konferencije infoDASKA.

**Napisale: Ivana Čadovska
i Martina Ferko**

KAKO NASTAJE JEDNA TEORIJA

(satirična 'informacijska' priča)

Dragi studenti – prošli, sadašnji, budući – dopustite da vam ispovjeditim svoju muku (manje onu profesora, a više znanstvenika), muku pronicanja u jednu sasvim osobitu tajnu prirode ili našeg uma. O čemu se radi? Nema tomu dugo, priroda posla kojim se bavim, a s kojim ste i vi vrlo dobro upoznati, u jednom me trenutku prisilila da obratim pozornost na događanje s glavnim predmetom naše znanosti – informacijom. Nadam se da je svima vama (koji čitate ovaj tekst) dobro poznata sljedeća izjava: dok je informacijske znanosti, trajat će i rasprava o njezinoj neutemeljenosti, a na osnovi koje sam, poput stotina drugih kolega znanstvenika, i ja krenuo u potragu za njezinim 'svetim gralom' – neupitnim utemeljenjem.

Godinama, u potpunoj samoći, istraživao sam fenomen i shvatio da ću svojem cilju doći bliže ukoliko mi za rukom pođe odgovoriti na temeljno pitanje – što je to informacija. Jedna od mojih prvih spoznaja odnosila se na činjenicu da su informacija i njezino osvjetavanje u našem umu najuže povezani s pojavom i razvojem informacijske tehnologije. Definitivno, informacijska tehnologija privela ju je u postojanje, kao što je to teleskop učinio sa zvijezdama, a mikroskop sa sićušnim dijelovima materije. Vrlo brzo shvatio sam da je i glavni problem informacijske znanosti – informacijska eksplozija – paradoksalno generiran vlastitim rješenjem – informacijskom tehnologijom koja ga je trebala obuzdati. Ipak, ono na što sam se uzalud pokušavao usredotočiti, pojam informacije, uporno je izmicao mojemu shvaćanju.

Jedno vrijeme proveo sam u proučavanju teorije računarstva, boreći se sa svim tim jedinicama i nulama, čak i na asemblerskoj razini. Nakon toga počeo sam opsjedati baze podataka i sljedećih nekoliko godina svog života potrošio isključivo na razumijevanje relacijskog modela podataka na kojem su počivale. Algoritmi su bili moja sljedeća stanica, s lakoćom sam ovladao osnovama programiranja i nekolicinom programskih jezika, da bih svoje istraživanje priveo kraju u području označiteljskih jezika. Ali ništa nije pomoglo. Ako sam nešto i bio pronašao, to se najprije moglo imenovati *podatkom*, jedinicom bez značenja, a ne informacijom. Podaci su bili ono čime su baratali asemblerski i označiteljski jezici, baze podataka i algoritmi, a ne informacije. Zbog toga sam bio primoran okrenuti ploču. Sada sam započeo proučavati što se to događa u našoj glavi kada primamo informacije, na koji način percipiramo stvarnost i izvodimo zaključke, sve u svemu, kako možemo reći da uopće nešto znamo. Putevi su me ponovno vodili u različite 'znanstvene zemlje', od psihologije i kognitivnih znanosti do filozofije, konkretno, njezine blistave grane epistemologije, pa opet natrag našem izvornom području – knjižničarstvu. I opet – ništa: ni tu nisam pronašao ono što sam tražio. Ako sam nešto i bio našao, to se moglo nazvati samo *znanjem*, koje poput oblaka obitava u našim glavama i koje sa smrću pojedinca nepovratno nestaje skupa s njim, a nikako informacijom (možda i mojom utopijom).

Naime nisam bio pobornik teze o znanju bez subjekta i teško me je netko mogao uvjeriti u stvarno

učinkovitu implementaciju sustava poput baza znanja. U napore istraživača umjetne inteligencije gledao sam, ako ne s prezirom, a onda s krajnjim podsmijehom. Profesor s kojim sam dijelio uredski prostor nije dijelio moje mišljenje.

- Što je ljudski mozak, ako ne stroj; što je mišljenje, ako ne učinak nezamislivog broja algoritama, ali još uvijek samo algoritama – govorio bi, a ja bih zijevao.

- Molim te, a kako objašnjavaš kreativnost? – pitao bih ga.

- I kreativnost se može algoritamski raščlaniti. Čuo si za povratnu petlju?

Tu bih okončao našu raspravu i uskoro se opet okrenuo pronicanju biti informacije.

Definitivno, informacija je morala predstavljati jedan od temeljnih entiteta na kojima je počivala ljudska spoznaja, pored materije i energije, ali, u širem smislu, i prostora i vremena. Drugim riječima, među svom tom silnom vojskom znanstvenika koja se uhvatila u koštac s pronicanjem biti informacije počelo je prevladavati mišljenje kako je ona, zapravo, „bazični fenomen, primitivan pojam, koji se ne može definirati“. **Norbert Wiener**, utemeljitelj kibernetike, na jednom je skupu glasno uzviknuo: „Informacija je informacija, a nije ni materija ni energija!“, a onda objasnio kako informaciju naprosto nije moguće definirati, kao što nije moguće definirati nijedan od ključnih pojmova u drugim znanostima, npr. upravo energiju u fizici ili materiju u kemiji... Bio sam na rubu snaga.

Jedino što mi je preostalo bilo je proučavanje tzv. *informacijske teorije*, zapravo jedne sasvim praktične inženjerske teorije prijenosa poda-

taka u komunikacijskom procesu. Drugim riječima, njezin tvorac **Claude Shannon**, premda ih je spominjao, najmanje se bavio informacijama u onom smislu u kojem smo ih mi u informacijskim znanostima proučavali – s prevladavajućim značenjskim aspektom i utjecajem na primatelja. Ipak sam se morao pomiriti s ocjenom kolegice **Marcie J. Bates** da se izdvajanje značenja iz informacije, zapravo, pokazalo kao postignuće! **Shannon** je, ako ništa, pokazao da se informacijama može upravljati u kvantitativnom smislu – već na kvantitativnoj razini!

Put me nadalje vodio prema proučavanju onih radova koji su isticali ispreplitanje pojmova srodnih *informaciji*, a koji su se za njom vukli poput pripadajućih zakrpa – *podatak* i *znanje*. Tako sam jednoga jutra, u svom umu, 'osvanuo' u podnožju kolosalne piramide građene iz četiri sloja: na njezinu dnu smjestio se količinski najveći sloj – onaj *podataka*, iznad njega nalazio se sloj *informacija*, a iznad sloja *informacija* – sloj *znanja*. Vrh te nezaboravne, ali ipak samo konceptualne tvorevine, nosio je, pomalo iznenađujuće, naziv *mudrost*. Sjećam se da sam bio ushićen činjenicom kako je za samo mali vrh mudrosti potrebna ogromna količina podataka jer sam odmah shvaćao cjelovitost i samodovoljnost toga geometrijskog lika.

U literaturi su opisanu konceptualnu građevinu najprije nazivali *informacijskom piramidom*, pa *piramidom znanja*, nakon čega su započeli kolati još neki izrazi koji baš nemaju veze s cijelom pričom, poput *piramide mudrosti*... Na koncu, uvriježio se naziv **DIKW-hijerarhija** (*Data-Information-Knowledge-Wisdom Hierarchy*), valjda kako bi se u nazivu zadržali svi koncepti, dok se njezin lik sveo na prikaz običnog trokuta (zapravo, piramide u nacrtu). Pomalo me ražalostila činjenica da se u samom nazivu te, po svemu, informacijske tvorevine izgubila referenca na zagonetni geometrijski lik koji su obožavali stari Egipćani, a još više to što se odnos informacije, podatka, znanja i mudrosti učinio i doslovno konceptualnim, a ne stvarnim. Površine tog trokuta nije bilo moguće izračunati, a pogotovo se to nije moglo pomisliti za volumen trodimenzionalne inačice DIKW-hijerarhije. To me ipak nije spriječilo da se

poigram i po svom notesu započnem ispisivati svakojake formule koje su mi padale na pamet, a koje bi nekako dovele u količinski odnos temeljne slojeve piramide poput, recimo, ove:

$$\mathbf{M}(\text{udrost}) = 2 \times \mathbf{Z}(\text{nanje}) = 3 \times \mathbf{I}(\text{nformacija}) = 4 \times \mathbf{P}(\text{odatak}).$$

Čitavo vrijeme imao sam na umu slavnu Einsteinovu jednadžbu $E=mc^2$. Svijet mora upravo na taj način funkcionirati, sve se sa svime mora moći dovesti u vezu. Potrebno je bilo samo utvrditi količinski odnos između informacije i srodnih joj entiteta, i stvar bi bila riješena. Tako sam mozgao. Ako bi taj količinski odnos zaprimao eksponencijalnu prirodu, i brojevi u formuli eksponencijalno bi rasli:

$$\mathbf{M} = 2 \times \mathbf{Z} = 4 \times \mathbf{I} = 8 \times \mathbf{P}$$

Postajao sam sve uvjereniji u neodvojivost promatranja fenomena informacije od fenomena podatka i znanja, te sam započeo iznimno naporan pokušaj uspostavljanja matematičke veze između Shannonove logaritamske formule ($\sum_i = \log_2 p_i$) i geometrijskog lika DIKW-/informacijske piramide. Razmišljao sam ovako: ne bi li bilo zgodno kada bih *bit* informacije dobiven iz Shannonove formule mogao nekako preoblikovati u odgovarajući iznos koji mu pripada u volumenu informacijske piramide? Shvatio sam da bih za provedbu takve lude ideje morao računati najmanje s trostrukim integralima. Naravno, ubrzo me zaboljela glava te sam bio prisiljen odustati od takva nauma. No i narednih dana nastavio sam sa spekulacijama. Jednog jutra, iz čista mira, na um mi pade još jedna luda ideja: možda bi i sama informacija mogla biti sastavljena od nekakvih sićušnih konceptualnih dijelova, na razini temeljnijoj od bitova, baš kao što je materija sastavljena od atoma, kvarkova, struna i čega sve ne... I tako mi na pamet padnu – *infomi*. Odatle, *podatak* ne bi bio ništa drugo doli statičan materijski *infom*, informacija dinamičan energijski *infom*, a znanje konceptualni *infom* u našim mozgovima... Međutim uskoro se pokazalo da čak ni to nije bilo previše za moju teorijom opsjednutu glavu...

Naime u tom trenutku doživjeh nešto što bih, najblaže rečeno, mogao nazvati prosvjetlje-

njem, uvidom ... ili samo napadom ludosti, kako god hoćete. U svakom slučaju, neznano kako, slici na zaslonu računala odjednom je pošlo za rukom oblikovati meni dotad neviđeno biće, naravno, u obliku piramide, koje mi se sada započelo obraćati promuklim, sintetiziranim glasom. Nakon nekoliko sekundi znao sam s kime imam posla. Bio je to ON, glavom i bradom – Gospodin Informacija!

- Jako je važno da shvatite da ja zapravo jesam trojstvo, tri u jednom, he, he, he! – kazao mi je nakon što se predstavio, ali još uvijek uz podosta šuma u komunikacijskom kanalu – Ja sam u isto vrijeme Podatak, Informacija i Znanje. Pa... možemo krenuti s pitanjima! Što vas o meni zanima?

- Kao prvo, zašto vas zovu Gospodin Informacija? – upitao sam.

- Pretpostavljam, zbog potreba javnog mnijenja. Moj osobni PR tako me nazvao.

- Tko je vaš osobni PR?

- Claude... mislim da se prezivao *Shann...* ili *Shannon*, tako nešto... – odgovorio mi je Gospodin Informacija, sada u potpunosti pročišćenim glasom uz minimum šuma. – On me predstavio svijetu prije nešto više od šezdeset godina.

- A kako objašnjavate to da ste tri stvari u isto vrijeme, da ste svojevrсно 'informacijsko trojstvo'?

- Vidite... – kazao je Gospodin Informacija istodobno se preobražavajući u jedan glomazni divovski Podatak, sastavljen od, činilo se, beskrajnog, u sebi zatvorenog, niza jedinica i nula – ...moja je priroda usko povezana s prirodom Materije i Energije. U trenutku kada je jedan od vaših znanstvenika shvatio da su one, zapravo, jedna te ista stvar i da ih tek Svjetlost razdvaja, tj. čini posebnima, rodila se ideja o daljnjem kompliciranju svijeta. Naime Svjetlost je shvatila da, ukoliko se uspije suzdržati od kontinuiteta svog protjecanja, može dobiti još jedan temeljni entitet...

- Vas!

- Tako je. Ja sam u svojoj biti nekontinuirana, razlomljena, odbijena i ponovno percipirana Svjetlost, elektromagnetski val koji se odbija od Materije/Energije i završava u perceptorima bića koja me uopće mogu percipirati...

- Prekrasno... – zastenjao sam – ...dakle Svjetlost je kraljica svega i ujedno vaša majka...

- Potvrдно. Ipak ne smijemo zaboraviti Materiju/Energiju – kazao je Gospodin Informacija preobrazivši se naglo u Gospodina Znanje – a zapravo, nekakav oblak koji je umnogome podsjećao na ljudski mozak i u kojem su se međusobno šibale sve te jedinice i nule, ali i još nešto što nisam uspio konkretizirati; na taj način dovršio je dokazivanje svoje trojne prirode.

- Ali, pitam vas, zar je bitno koji oblik Materija/Energija u konačnici zadobiva? Jesu li to atomi, kvarkovi, strune ili nekakvi nadmeni bozončići? – nastavio je svoju besjedu ovaj antropomorfizirani fenomen – Materija/Energija jest nešto opipljivo ovog svijeta i to je jedino važno. Materija/Energija nalazi se u svijetu, Svjetlost je globalna granica toga svijeta, dok sam ja lokalna granica, a ujedno neka vrsta njegova ljepila...

U tom trenutku osjetih da se veza s Gospodinom Informacijom prekida, pa stoga na brzinu ispalih:

- Molim vas, recite mi još nešto: je li moguće da se i vi sastojite od nečeg sićušnog kao Materija/Energija? ... Hoću reći, da niste možda sastavljeni od nečega što bismo mi, ljudski rod, mogli nazvati *infomima*?

No u tom trenutku više nisam mogao jasno čuti glas Gospodina Informacije. U naš komunikacijski kanal prodro je jak šum, kao da se duh *Claudea Shannona* spustio među nas, poput svakog dobrog PR-a braneći svoga štićenika od bezrazložno velikog broja pitanja.

Nedugo potom, dođoh k sebi. Ponovno su me bombardirale uobičajene gomile nepotrebnih informacija s ekrana računala, ali razgovor s Gospodinom Informacijom nisam mogao tako lako zaboraviti. Jesam li uopće s njim razgovarao? Na kraju krajeva, koga briga! Poručio mi je nešto što je, vjerojatno, već dulje vrijeme bilo dijelom mene. Napokon, imao sam nešto... Nešto s čime bih mogao začeti... Ili neku svoju teoriju ili, pak, opsjenu uma, budućnost će pokazati...

Možda će se i ovaj kratki zapis u vaše pamćenje urezati, ali ne brinite – nećete ga morati znati na ispitu, obećavam! I još jednom, hvala na strpljenju...

Napisao: Boris Bosančić

Wikipedija – a blessing and a curse

Svi rođeni od sredine 1990-ih nadalje mogu se slobodno pohvaliti da nisu postojali u vremenu koje ne poznaje *web*, internet, računalnu i mobilnu tehnologiju, digitalne medije i slobodan pristup bežičnim mrežama. Ujedno, to je generacija kojoj su fleksibilnost, kreativnost, transparentnost, sloboda, samodostatnost, ali i suradnja, sasvim uobičajene radne navike i kvalitete koje nastoje kombinirati s onim tradicionalnim. Vještine poput informacij-

početnoj fazi, konkretniji će rezultati i odgovori vjerojatno biti vidljivi kroz nekoliko godina.

Ipak neki već sada propituju dobrobit tehnologije za spomenutu generaciju odnosno pitaju se može li jedan 'komad softvera' ili projekt nastao na osnovi 'nekoliko redaka programskog koda' uistinu poboljšati kvalitetu i uspjeh studiranja. Mišljenja su podijeljena između tehnootimista i tehnopesimista, pa se tako gotovo svakodnevno mogu pročitati 'studije'

ku slijedi tek određen broj odabranih programa kojima se možete koristiti za kreiranje, organizaciju, uređivanje i razmjenu sadržaja te komunikaciju, kao i nekoliko *online* izvora informacija i znanja.

Napomena: Iako je suvremeno društvo naviknuto na "slobodu pristupa" koju nude *The Pirate Bay* i slične mrežne stranice, naglasak je stavljen na alate i izvore koji se nalaze u slobodnom pristupu i čijim korištenjem ne kršite prava intelektualnog vlasništva.

ske, digitalne i medijske pismenosti, umreženosti i korištenja računalnom tehnologijom toj bi se generaciji mogle učiniti prirodni baš poput disanja i spavanja.

Velik dio te generacije, za koju će mnogi u šali reći da posjeduje 'digitalni' gen, upravo je sada započeo životnu fazu poznatu kao studiranje. Kako se generacija Z uklapa u sustav visokoškolskog obrazovanja, koji se nalazi negdje u prostoru *međuzemlja* (Ovom se metaforom ne namjerava uspoređivati tradicionalni ili suvremeni obrazovni sustav sa silama Tolkienova neba i podzemlja, već je namjera ukazati na sveprisutnu činjenicu supostojanja tradicionalnih i suvremenih oblika učenja i poučavanja) i u kojem većina studenata ne može zamisliti pisanje seminarske radnje bez osvrtnja na bogati korpus Wikipedije (od čega se istovremeno većini znanstveno-nastavnog osoblja zavrti u glavi), nije jednostavno odgovoriti. Kao i u svakoj

o pozitivnom i negativnom utjecaju tehnologije na kognitivne i društvene sposobnosti učenika i studenata. No jedno je sigurno – teret (ne)uspjeha snosi sam pojedinac. Tehnologija nije ništa drugo doli neutralan alat kojim se osoba koristi u skladu sa svojim interesima, mogućnostima, motivima i sposobnostima. Riječima detektiva Adriana Monka, tehnologija može biti *a blessing ... and a curse*.

Paradoks izbora

Kako u moru alata i izvora odabrati onaj pravi? Svi smo se barem jednom našli u situaciji u kojoj su nam se jedan nevin klik na zanimljivu poveznicu ili tek kratko isprobavanje neke aplikacije učinili poput *startrekovskoga* iskustva i sutra se ubrzo pretvorilo u jučer. Postoji mnogo jednostavnih, korisnih i učinkovitih programa i *online* izvora koji se mogu iskoristiti za izvršavanje svakodnevnih studentskih obveza. U nastav-

Alati

1. Kreiranje, organizacija i uređivanje sadržaja

Calibre <http://calibre-ebook.com/>
Creative Commons <http://creativecommons.org/>
Diigo <http://www.diigo.com/>
LibreOffice <http://www.libreoffice.org/download/>
PSPP <http://www.gnu.org/software/pspp/pspp.html>
R <http://www.r-project.org/>
Scribus <http://www.scribus.net/canvas/Scribus>
Zotero <http://www.zotero.org/>

2. Dijeljenje i razmjena sadržaja

Delicious <http://delicious.com/>
Dropbox <https://www.dropbox.com/>
Google Docs
SlideShare <http://www.slideshare.net/>

GENERACIJA Z

3. Grafika, infografika i vizualizacija

Blender <http://www.blender.org/>
 GIMP <http://www.gimp.org/>
 Google Analytics <http://www.google.com/analytics/>
 Google SketchUp <http://www.sketchup.com/intl/en/>
 Inkscape <http://inkscape.org/>
 Many Eyes <http://www-958.ibm.com/software/data/cognos/manyeyes/>

whatsapp.com/
 Viber (mobilna aplikacija) <http://viber.com/>

6. Anonimnost i sigurnost

Freenet <https://freenetproject.org/index.html>
 Tor <https://www.torproject.org/>

7. Ostalo

Portable Apps <http://portableapps.com/apps>

Wikipedia (Korištenje Wikipedijom i sličnim izvorima koji ne pripadaju tradicionalno relevantnim izvorima informacija i znanja treba prilagoditi zahtjevima relevantnosti. Npr. pri čitanju sadržaja osoba može pogledati koji su relevantni i provjereni izvori i literatura korišteni za pisanje članka/priloga te iskoristiti iste ukoliko se nalaze u slobodnom pristupu) http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

3. Audioizvori

BBC Podcasts <http://www.bbc.co.uk/podcasts>
 (Click, Outriders, Digital Human, Discovery, Science in Action, i dr.)
 O'Reilly Podcast <http://www.oreillynet.com/podcasts/>

Pixlr <http://pixlr.com/>
 Prezi <http://prezi.com/>
 Processing <http://processing.org/>
 Tableau Public <http://www.tableausoftware.com/public/>

4. Multimedija

Audacity <http://audacity.sourceforge.net/>
 LMMS <http://lms.sourceforge.net/>
 VLC <http://www.videolan.org/vlc/>
 VLMC <http://www.videolan.org/vlmc/>

5. Komunikacija

Društveni mediji (Facebook, Google+, Twitter)
 Thunderbird <http://www.mozilla.org/en-US/thunderbird/>
 Google+ Hangouts <https://tools.google.com/dlpage/hangoutplugin>
 Pidgin <http://pidgin.im/>
 Skype <http://www.skype.com/intl/en/home>
 WhatsApp (mobilna aplikacija) <http://www.whatsapp.com/>

Izvori

1. Online kolegiji

Coursera <https://www.coursera.org>
 EdX <https://www.edx.org/>
 MIT OCW <http://ocw.mit.edu/courses/ocw-scholar/>
 Udacity <http://www.udacity.com/>

2. Tekstualni izvori

Culture Machine <http://www.culturemachine.net/index.php/cm/index>
 Digital Humanities Quarterly <http://www.digitalhumanities.org/dhq/>
 DOAJ <http://www.doaj.org/>
 Edge <http://www.edge.org/>
 Google Books <http://books.google.com/>
 Hrčak <http://hrcak.srce.hr/>
 OER Commons <http://www.oercommons.org/>
 O'Reilly Open Book <http://oreilly.com/openbook/>
 Project Gutenberg <http://www.gutenberg.org/>

Philosophy Bites <http://www.philosophybites.com/>
 TWIT.tv <http://twit.tv/>

4. Videoizvori

Big Think <http://www.youtube.com/bigthink>
 Google Tech Talks <http://www.youtube.com/user/googletechtalks>
 TEDTalks <http://www.ted.com/>
 YouTube Berkeley <http://www.youtube.com/ucberkeley>
 YouTube Cambridge <http://www.youtube.com/user/CambridgeUniversity>
 YouTube Edu <http://www.youtube.com/education?b=400>
 YouTube Library of Congress <http://www.youtube.com/user/LibraryOfCongress>
 YouTube Stanford <http://www.youtube.com/user/stanforduniversity>
 YouTube Yale <http://www.youtube.com/user/YaleCourses>

Napisala: Milijana Mićunović

NAGRADE STUDENTIMA

Dana 16. siječnja 2012. godine studentice 2. godine Informatologije Marija Primorac, Ines Bobinac, Palma Dizdarević, Rebeka Đurišić, Sanja Glavak, Ivana Lilijan, Mirela Mihaljević i Sanja Škugor dobile su „Nagradu studentskog kapelana za humanitarno i etično ponašanje studenata, djelatnika i organizacija Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku“.

Studentice su primile priznanja i poklon-knjige za projekt društveno korisnog učenja iz kolegija Mreže narodnih knjižnica, u sklopu kojega su tijekom ljetnog semestra ak. god 2010./11. animirale oboljelu djecu na Odjelu pedijatrije KBC-a Osijek čitanjem slikovnica, pripovijedanjem priča, igranjem igara i sl. te inicirale organizaciju dobrovoljnog prikupljanja građe za Odjel pedijatrije među studentima i nastavnicima Filozofskog fakulteta.

Studentica druge godine Diplomskog studija Informatologije Maja Horvat dobitnica je Pohvale za izvannastavne aktivnosti studenata u ak. god. 2012./2013. Maja Horvat sudjelovala je na dvjema nacionalnim i dvjema međunarodnim studentskim konferencijama, kao i u međunarodnoj razmjeni studenata financiranoj od strane programa Europske unije, iznimno je zastupljena u vrlo raznovrsnim volonterskim aktivnostima, članica je uredništva studentskog časopisa u kojem je i autorica tekstova te je potpredsjednica fakultetske udruge studenata.

Izveštaj o radu Kluba studenata informatijskih znanosti „Libros“ u 2012. godini

Jedna od najvažnijih aktivnosti Kluba studenata informatijskih znanosti „Libros“ u 2012. godini bila je organizacija konferencije infoDASKA 2012 na temu „Primjene novih tehnologija u knjižnicama“. Konferencija se održala na Filozofskom fakultetu u Osijeku u prostoru Svečane dvorane. U organizaciji su sudjelovali studenti Odsjeka za informatijske znanosti iz Osijeka i Udruga studenata knjižničarstva Ex libris iz Zadra. Osim studenta iz Osijeka i Zadra, Konferenciji su prisustvovali i studenti iz Zagreba te gostujući predavači iz GISKO-a, Saponije i s ETFOS-a. Konferencija se vrlo uspješno održala u razdoblju od 4. do 5. svibnja 2012. Klub će i naredne godine nastojati udružiti što više studenata knjižničarstva i informatijskih znanosti i ponovno održati Konferenciju u Osijeku.

Jedna je od novosti Kluba i promjena vodstva. Dosadašnja pred-

sjednica Kluba Ivana Čadovska diplomirala je, pa su stoga održani novi izbori za klupsko vodstvo. Na skupštini održanoj krajem listopada članovi su za novu predsjednicu izabrali Tanju Krstanović. Maja Horvat, druga kandidatkinja, izabrana je za potpredsjednicu.

Trenutni su prioriteti Kluba izdavanje četvrtog broja časopisa „Libros“, koji izlazi jednom godišnje, te organiziranje Božićne priredbe u suradnji s GISKO-om. Klub također nudi savjetovanje i pomoć studentima svih godina Odsjeka za informatijske znanosti u vezi s raznim konferencijama, skupovima i svime što ih zanima. Pozivamo sve zainteresirane studente da nam se pridruže u radu Kluba te na taj način steknu nova poznanstva i pomognu u organizaciji brojnih zanimljivih aktivnosti.

Tanja Krstanović, predsjednica Kluba studenata informatijskih znanosti „Libros“

Časopis „Libros“

U godini 2012. objavljen je treći broj časopisa Libros koji izdaje istoimeni Klub studenata informatijskih znanosti „Libros“ pri Odsjeku za informatijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku. Časopis je namijenjen studentima informatijskih i srodnih znanosti te svim ostalim zainteresiranim čitateljima. Osim stručnih tema, objavljuje i članke vezane uz studentski život. Časopis je dostupan na adresi <http://oziz.ffos.hr/libros/index.php/lib/index>.

Novi broj u rubrici Tema broja bavi se uvijek aktualnom problematikom „što poslije fakulteta“. Većina će se upustiti u bitku

traženja stalnog ili privremenog zaposlenja, a dio će se odlučiti nastaviti školovanje na poslijediplomskim i specijalističkim studijima, otići na razmjenu studenata u inozemstvo ili pak promijeniti struku i studirati ispočetka nešto sasvim treće. Također, donosimo i članke o „vrućim“ temama jednogodišnjeg volontiranja nakon studija te *online* peticiji za promjenu uvjeta i načina stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. Tu su i stalne rubrike Stručne aktivnosti i Studentske aktivnosti te Preporučujemo.

Ivana Čadovska

Tihomira Čop

knjižnica
Osnovne škole
August Šenoa
u Osijeku

Nedugo nakon završetka diplomskog studija na Odsjeku za informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku ukazala mi se prilika za stručno usavršavanje bez zasnivanja radnog odnosa u Osnovnoj školi August Šenoa Osijek. Kako oduvijek volim djecu i zanima me rad s njima, to mi se učinilo izvrsnom prilikom ne samo za stručno usavršavanje za zanimanje školskog knjižničara nego i za stjecanje dodatnih pedagoških i psiholoških kompetencija. Već na prvi pogled shvatila sam da se rad školskog knjižničara uvelike razlikuje od rada knjižničara u drugim informacijskim ustanovama. Radni dan vrlo je dinamičan i najveći dio sati koje provodim na poslu protječe u neposrednom radu s djecom. Zadaće su školskog knjižničara raznolike te se on smatra članom školskoga stručnog tima. Školski knjižničar prati javnu i kulturnu djelatnost škole te organizira razne priredbe, izložbe i obilježavanja raznih obljetnica i spomenica. Potrebno je i dosta kreativnog rada za izradu raznih plakata, letaka i sl. Tu su i poslovi vezani uz struku, prilikom kojih se naručuje i obrađuje nova građa, prezentiraju časopisi te obavljaju svakodnevni poslovi vezani uz rad knjižnice. Također uz sve te poslove održavam i mrežne stranice te Facebook-profil

Slika 9. Tihomira Čop diplomirala je na Diplomskom studiju informatologije i stručno se usavršavala u knjižnici Osnovne škole August Šenoa u Osijeku

knjižnice. Na taj se način pokušavamo približiti učenicima iz više perspektiva i približiti im knjižnicu kao mjesto susreta, druženja i zabave, bilo u virtualnom ili fizičkom obliku.

Jedno od mojih zaduženja jest i održavanje predavanja na roditeljskim sastancima učenika nižih razreda osnovne škole na temu „Motivacija za čitanje“. U sklopu tih predavanja pokušavam ukazati na važnost poticanja čitanja kod djece od najranije dobi, čitanja u obitelji te svih prednosti koje iz toga proizlaze. Ta predavanja pokazala

su se veoma dobrima i ubuduće ću nastaviti s njima.

Stručno usavršavanje bez zasnivanja radnog odnosa pružilo mi je priliku za stjecanje radnog iskustva koje je potrebno da bih se mogla prijaviti za stručni ispit, no, još važnije, pružilo mi je neizmjeran izvor radosti i zadovoljstva koje donosi svakodnevni rad s djecom. Djeca su nepresušno vrelo emocija, ideja i darovitosti, a rad s njima oplemenjuje nas i potiče da uvijek dajemo i više od onoga što mislimo da možemo.

Ana Pervan

Digital Library Learning program

Posljednji semestar diplomskoga studija provela sam pišući diplomski rad i razmišljajući o svojoj profesionalnoj budućnosti. Ideje i želje gomilale su se, pa sam odlučila krenuti u njihovu realizaciju. Informirala sam se o nastavku studija u inozemstvu i, među nekoliko zanimljivih i kvalitetnih programa, odlučila prijaviti se za stipendiju međunarodnog diplomskoga studija *Digital Library Learning*. Uz prijavni obrazac bilo je potrebno priložiti životopis i motivacijsko pismo, tri preporuke, diplomu preddiplomskog studija s ocjenama, rezultate TOEFL-ispita za engleski jezik i dodatne dokumente koji svjedoče o izvannastavnim aktivnostima studenta. Svu potrebnu dokumentaciju poslala sam u središte DILL-ova programa u Oslo i nastavila s pisanjem diplomskoga rada. Tri mjeseca nakon prijave dobila sam dvije pozitivne povratne informacije: da sam primljena na studij i da sam postala

jedan od deset DILL-ovih stipendista. Nedugo nakon toga završila sam s pisanjem diplomskoga rada, vratila se u Osijek, diplomirala i zaputila se u novu pustolovinu zvanu DILL.

Program *Digital Library Learning* specifičan je po tome što traje dvije godine i odvija se na tri europska sveučilišta: *Oslo and Akershus University College of Applied Sciences* (Norveška), *Tallinn University* (Estonija) i *University of Parma* (Italija). Drugim riječima, prvi se semestar održava u Oslu, gdje se slušaju kolegiji iz programskih jezika i metapodatkovnih shema. Drugi semestar počinje u Tallinnu, s naglaskom na važnosti *human resource/information managementa* i sustava za upravljanje znanjem u knjižničarstvu. Treći je semestar rezerviran za Parmu, gdje se u teoriji i praksi obrađuje tematika izgradnje i prilagodbe digitalnih knjižnica korisničkim potrebama, a četvrti,

posljednji semestar, namijenjen je pisanju diplomskoga rada na jednom od tri navedena sveučilišta. Ovisno o interesima, studenti odabiru temu rada, razgovaraju s potencijalnim mentorima i odlučuju na kojem će sveučilištu diplomirati. Osim predavanja, vježbi, seminara i putovanja, na kraju trećeg semestra obvezno je odraditi praksu. Ona treba trajati dva mjeseca i moguće ju je odraditi u informacijskoj ustanovi po izboru. Cilj programa DILL jest stvoriti novu nišu profesionalaca koji će imati znanje, vještine i kompetencije potrebne za stvaranje, održavanje i objavljivanje digitalnih dokumenata te za rad u digitalnoj knjižnici.

Trenutno studiram u Oslu zajedno s kolegama iz europskih zemalja, Kine, Indije i Afrike. U grupi nas je desetero, a ja sam jedina predstavica iz Hrvatske i općenito s Balkanskoga poluotoka. Budući da smo relativno mala i vrlo složna

Slika 11. Slika, koja je inspirirala autora, je na Diplomskom radu iz Informatologije i nastavlja studirati u sklopu programa *Online Library Learning*.

grupa, jednostavno je uspostaviti komunikaciju i moderirati rasprave, koje čine većinu svakog predavanja. Naglasak je na grupnom radu, dok se individualizam cijeni samo u obliku samostalnog čitanja literature i pripremanja za nastavu. Važan je dijalog, suradnja i zajedničko rješavanje problema. Zanimljivo je što se sva predavanja snimaju i dostupna su putem *live streaminga*. U slučaju da netko ne može biti prisutan u učionici, predavanje i raspravu može pratiti i u njima aktivno sudjelovati od kuće. Trenutno traje razdoblje ispita, tako da puno učim i čitam dodatnu literaturu. Ovdje se ispiti ne pišu 45 min do sat vremena, nego po tri sata ili tri dana, ovisno o vrsti ispita i obujmu gradiva. Testiranja se mogu vršiti na fakultetu, kao pismeni i usmeni ispiti, te kod kuće, kao *home exam* koji obično traje tri dana. Iako se na prvi pogled čini jednostavnim pisati kućni ispit, u stvarnosti i nije toliko lako. Kao i za bilo

koje drugo testiranje, potrebno je pripremiti se, čitati literaturu, organizirati vrijeme i prilagoditi se strukturi ispita. Pitanja su oblikovana tako da ispituju znanje na razini argumentiranja, objašnjavanja na primjerima, usporedbe i praktičnih zadataka s analizom rezultata. Pitanja za kućni ispit mogu se, zajedno s uputama i dokumentom koji sadrži popis imena i studentskih brojeva, preuzeti preko *Frontier*-platforme za učenje na daljinu. Ukoliko je najavljeno da kućni ispit počinje u 10,00 sati u utorak i završava u 10,00 sati u petak, navedeni će se dokumenti tada pojaviti na platformi i obvezno ih je u zadanom vremenu predati na pregled. Svi studenti imaju kreiran korisnički račun, tako da nitko osim njih ne može pristupiti ispitivanju. Prepisivanje literature i konzultiranje s drugim kolegama za vrijeme testiranja nisu dopušteni. Akademski čestitost iznimno je važna, pa se svaki oblik plagiranja strogo kažnja-

va. Zanimljivo je što se u Oslu, jednako kao i u Eisenstadtu, studenti ne potpisuju na ispit, nego su na naslovnu stranicu ispita zamoljeni napisati svoj studentski broj. To je njihova jedina identifikacijska oznaka kojom se koriste za vrijeme pisanja ispita i prilikom preuzimanja rezultata.

Izrazito sam zadovoljna programom i pristupom radu jer sam se upoznala s novim metodama učenja i tehnikama predavanja, jer svaki dan produbim stečeno znanje i naučim nešto novo, jer imam mogućnost koristiti se izvrsnim uslugama fakultetske knjižnice, sveučilišne knjižnice i *learning*-centra, jer sam okružena zanimljivim ljudima i jer napredujem kako osobno tako i profesionalno.

Ukoliko netko od čitatelja/studenta bude imao pitanja, neka mi se slobodno javi, sa zadovoljstvom ću pokušati odgovoriti.

**ODSJEK ZA
INFORMACIJSKE ZNANOSTI**
Filozofski fakultet, Sveučilište u Osijeku

**DEPARTMENT OF
INFORMATION SCIENCES**
Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Osijek

NOVOSTI Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku

Izdavač:

Filozofski fakultet Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Za izdavača: Ana Pintarić

Urednica: Maja Krtalić

Grafičko-likovno oblikovanje: Josipa Selthofer

Lektor: Goran Tanacković Faletar

Adresa uredništva:

Filozofski fakultet
Odsjek za informacijske znanosti
Lorenza Jägera 9
HR-31000 Osijek

Telefon: 031 494 689; **telefaks:** 031 212 514

URL: <http://web.ffos.hr/infoznanosti/>
Novosti izlaze jednom godišnje.

Novosti su dostupne na mrežnim stranicama Odsjeka za informacijske znanosti:
<http://web.ffos.hr/oziz/novosti/>